

श्रीः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

श्रीकाञ्ची प्रतिवादिभयङ्कर जगदाचार्यसिंहासनाधीश
श्रीमदण्णङ्गराचार्यकृतिषु
॥ श्रीमद्वेङ्कटनाथगुरुस्तोत्रम् ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using L^AT_EX and the **skt** font. Our sincere thanks to Sri.Sundar Varadarajan of Chennai for proofreading this text.

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ श्रीमद्वेङ्कटनाथगुरुस्तोत्रम् ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।

वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्य इति पद्याक्षरक्रमात्।

श्रीमद्वेङ्कटनाथार्यस्तोत्रं वच्मि सतां मुदे ॥

श्रीमद्वेङ्कटनाथदेशिकमणिश्लेषाद्रिभूषामणे-

र्घण्टांशः कुशिकात्मजान्वयसुधासिन्धुस्सुधादीधितिः।

श्रीरामानुजसूरिवर्यकरुणासम्प्राप्तविद्योत्करो-

ऽनन्तार्याह्वयसोमसुत्सुतमणिर्मे सन्निधत्तां हृदि ॥ १ ॥

मानातीतमहागुणौघजलधिः मायीभकण्ठीरवः

मातङ्गाचलमौलिमण्डनमणेः मान्यो महादेशिकः।

मग्नान् संसृतिसागरे मितमतीन् मादृञ्जनान् रक्षितुं

मर्त्याकारमुपेयिवान् गुरुवरो मे सन्निधत्तां हृदि ॥ २ ॥

वेतण्डाचलमण्डनस्य वरदस्याङ्गी सदा संश्रयन्

तस्यैवाद्भुतमाभिरूप्यमनिशं चित्तेऽनुभूय स्वयम्।

वैकुण्ठेऽपि न मेऽमिलाष इति यः प्रोचे महादेशिकः

सोऽयं पण्डितमण्डलीपरिवृढो मे सन्निधत्तां हृदि ॥ ३ ॥

कल्पन्ते किल यस्य देशिकमणेः श्रीसूक्तिरत्नोत्कराः

सर्वेषामपि देहिनां भवभयोद्विग्नात्मनां मुक्तये।

सोऽयं वेदशिरोगुरुर्यतिपतेस्सिद्धान्तमत्यद्भुतं

भूयोभिः कृतिसञ्चयैर्विशदयन् मे सन्निधत्तां हृदि ॥ ४ ॥

टङ्कादौर्बहुभिः पुराणगुरुभिः प्रागेव दृष्टं ततः

पश्चात् श्रीयुतनाथयामुनयतिक्ष्माभृन्मुखैर्वर्धितम्।

सिद्धान्तं गुरुराडसौ बहुतमैस्सद्ग्रन्थवृन्दैर्निजैः
संवृद्धं कलयन् कलिप्रमथनो मे सन्निधत्तां हृदि ॥ ५ ॥

नाहं बोद्धुमलं भवामि निगमान्तार्यस्य दिव्योक्तिषु
प्राज्ञैकानुभवार्हमद्भुततमं दिव्यार्थसारं स्वयम्।
कारुण्येन सुदुर्वचेन भरितस्सोऽयं महादेशिकः
सर्वार्थान् स्वयमेव साधु गमयन् मे सन्निधत्तां हृदि ॥ ६ ॥

थासस्से - ढकि लोप - ऋत्यक - इको यण् - कुत्सिते - डस्सिधुट्
झेर्झस् - झोऽन्त इतीदृशानि सततं सूत्राणि सङ्क्रन्दताम्।
श्रेयः किञ्चन नोदियादिति धिया सूक्तीस्सुहृद्या अदात्
यो वेदान्तमहागुरुस्स कृपया मे सन्निधत्तां हृदि ॥ ७ ॥

यः कारुण्यनिधिर्यमाह भगवान् वेदान्तसद्देशिकं
येनेदं भुवनं सनाथमभवत् यस्मै नतिः श्रेयसी।
यस्माद्दिव्यसुधोदयस्समभवत् यस्य प्रभावोऽद्भुतः
यस्मिन् सर्वगुणा बभुः स गुरुराणमे सन्निधत्तां हृदि ॥ ८ ॥

कन्यामासि फणीन्द्रशैलशिखरालङ्कारतीर्थोडुनि
प्रादुर्भूय भवाब्धिमग्नजनतासंरक्षणैकव्रती।
यः प्रोवाच शताधिकान् सुमधुरान् सारार्थरत्नाकरान्
सद्ग्रन्थान् स गुरुर्गुणामृतनिधिर्मे सन्निधत्तां हृदि ॥ ९ ॥

विश्वत्राणविचक्षणस्स भगवान् घण्टां स्वकीयां शुभां
तोताद्वाह्वयदिव्ययोषिदुदरे न्यस्यन् समा द्वादश।
प्रादुर्भाव्य यदात्मना विभवनामन्यब्दे नभस्ये निजे
नक्षत्रे जगतीं ररक्ष स गुरुर्मे सन्निधत्तां हृदि ॥ १० ॥

तातो मे भुवनप्रसिद्धमहिमा विद्यानिषद्यात्मकः
यस्य श्रीनिगमान्तदेशिकमणेः श्रीसूक्तिरत्नावलीः।
आबाल्यान्मम कण्ठभूषणतया विन्यास्थत् अन्यादृशः
सोऽयं देशिक आत्मनः करुणया मे सन्निधत्तां हृदि ॥ ११ ॥

किञ्चिज्ज्ञानमुपेयुषामपि सतां यस्य त्रयीशेखरा-
 चार्यस्याद्भुतसूक्तिबृन्दमनघं हृद्यं हि विद्योतते ।
 भक्तिं भूरितमां विरक्तिमनघां विज्ञानमुच्चावचं
 बिभ्राणस्स महागुरुर्गुणनिधिर्मे सन्निधत्तां हृदि ॥ १२ ॥

कल्लोला इव सागरे गुरुवरे यस्मिन् सदा सूक्तयः
 प्रादुर्भावमनर्गलं जनिजुषां सौभाग्यभूम्ना दधुः ।
 सोऽयं सर्वकलाविहारनिलयः सर्वज्ञचूडामणिः
 सर्वानन्दनसद्गुणौघजलधिर्मे सन्निधत्तां हृदि ॥ १३ ॥

के वा सन्ति महीतलेऽत्र विपुले वेदान्तसुरेर्गिर-
 स्सर्वास्साधु विमृश्य तस्य हृदयं गाढं ग्रहीतुं क्षमाः ।
 सोऽयं देशिकसार्वभौम इह मामेकं कृपावैभवात्
 स्वीयान्तःकरणज्ञमाशु कलयन् मे सन्निधत्तां हृदि ॥ १४ ॥

सत्यं सत्यमहं ब्रवीमि भुवने नान्योऽवतीर्णो गुरुः
 चारित्रं परमं पवित्रमतुलास्सूक्तीश्च सन्दर्शयन् ।
 एकोऽयं श्रुतिमौलिदेशिकमणिः सर्वात्मना शोभनः
 सोऽयं सीमदरिद्रया करुणया मे सन्निधत्तां हृदि ॥ १५ ॥

रीङ्कारं कलयन्ति शीधुकणिकां पीत्वा द्विरेफा वने
 सोऽहं वेदशिरोगुरोर्हि फणितीः पीयूषकल्पा मुहुः ।
 पायम्पायमनर्गलं विरचये तौर्यत्रिकं चत्वरे
 सोऽयं सर्वकलानिधिर्गुरुवरो मे सन्निधत्तां हृदि ॥ १६ ॥

वेदानां पठनं पुराणकथनं स्मृत्यादिसंशीलनं
 सर्वं यस्य गुरोर्गिरां परिचयैः पुष्पाति शोभां पराम् ।
 सोऽयं सर्वपथीनधीविलसितो वैराग्यवारान्निधिः
 श्रीमान् वेदशिरोगुरुः प्रतिकलं मे सन्निधत्तां हृदि ॥ १७ ॥

दान्तिश्शान्तिरिति द्वयं हि सकलैस्सम्पादनीयो निधिः
 सोऽयं यस्य बभौ स्वभावनियतो लक्ष्मीशसङ्कल्पतः ।

वाजिग्रीवकृपाकटाक्षविभवोदञ्चत्प्रभावोज्ज्वलः

सोऽयं देशिकतल्लजः स्वकृपया मे सन्निधत्तां हृदि ॥ १८ ॥

तातोऽयं तनयोऽयमेष सहजस्सैषा प्रसूः पत्न्यसौ

क्षेत्रं मामकमेतदित्यनवधि प्रोज्जृम्भमाणा तृषा।

सर्वा मे समभूद्यदीयफणितिष्वेव प्रसिद्धप्रथ-

स्सोऽयं निस्तुलवैभवो गुरुवरो मे सन्निधत्तां हृदि ॥ १९ ॥

चार्विकादिमदुर्मतान्धतमसध्वंसार्थमुद्यन् रविः

श्रीमद्वैष्णवमण्डलीकुवलयोल्लासाय भास्वान् विधुः।

सोऽयं वेदशिरोगुरुस्स भगवानित्येवमत्यादरात्

सर्वैस्साधुगणैः प्रशस्यमहिमा मे सन्निधत्तां हृदि ॥ २० ॥

यज्ञे धातुरुदित्वरस्स वरदः श्रीहस्तिशैलेश्वरः

स्वीये वाहनमण्डपे परमया प्रीत्या यमास्थापयन्।

वारंवारमनुग्रहं प्रकटयन् विद्योतते तादृश-

प्रक्यातामितवैभवो गुरुवरो मे सन्निधत्तां हृदि ॥ २१ ॥

वर्गे वैष्णवशुद्धसन्ततिजुषां श्लाघ्यान् अथान्यैरपि

प्राज्ञैर्भूरितमैः प्रशस्य विभवान् ग्रन्थान् गरिष्ठान् बहून्।

श्रीमद्वाजिमुखस्य दिव्यकृपया नित्यं सृजन् निर्मल-

प्रज्ञो देशिक एष दोषविधुरो मे सन्निधत्तां हृदि ॥ २२ ॥

योग्यानामयमग्रगण्य इति भुव्याख्यामिहेप्सुर्जनः

यस्याचार्यमणेर्विशुद्धफणितिष्वत्यादरं प्राप्नुयात्।

सोऽयं श्रीशतदूषणीमुखमहाग्रन्थावलीख्यापित-

प्रज्ञाशेवधिरादरेण महता मे सन्निधत्तां हृदि ॥ २३ ॥

मेदिन्यामिह सर्वतः प्रसृमरा विख्यातिरन्यादृशी

यस्य श्रीनिगमान्तदेशिकमणेर्नित्यं समुज्जृम्भते।

यस्याहुस्सकलेऽपि तन्त्रनिचये स्वातन्त्र्यमत्यङ्कुशं

श्रीमानेष गुणालयो गुरुवरो मे सन्निधत्तां हृदि ॥ २४ ॥

सन्देहान् सकलान् हतान् विदधतः पीयूषसन्देहदान्
 गङ्गापूरसधर्मणश्शुभतमान् दिव्यान्निबन्धान् बहून्।
 उद्घाटय क्षितिमण्डलं निरुपमं निष्कल्मषं चादधत्
 वेदान्तार्यगुरुत्तमः करुणया मे सन्निधत्तां हृदि ॥ २५ ॥

नित्याराधनपेटिकां मम गृहे धन्यां वितन्वंश्चिरात्
 सर्वासामपि सम्पदां मम कुले बीजायमानो महान्।
 ज्ञानानुष्ठितिसम्पदा सुमहितः कण्ठीरवो वादिनां
 त्रय्यन्तार्यमहागुरुश्शुभमतिर्मे सन्निधत्तां हृदि ॥ २६ ॥

धन्यो नान्य इहास्ति केवलमहं धन्याग्रणीरित्यमुं
 गर्वं निर्वहति प्रसिद्धमहिमा यो देशिको मामकम्।
 सोऽयं धन्यतमां धरां विदधतीस्सूक्तीरमेयास्सृजन्
 श्रीमान् वेदशिरोगुरुर्मदजुषो मे सन्निधत्तां हृदि ॥ २७ ॥

ताम्यद्भिर्बहुधा जनैः परिवृते भूमण्डलेऽस्मिन्नहं
 यस्यानुग्रहपात्रतामनितरप्राप्यामिह प्राप्नुवन्।
 सन्तुष्टस्सततं प्रफुल्लहृदयो दुःखोक्तिवैदेशिको
 वर्तेः सोऽयममेयधीर्गुरुवरो मे सन्निधत्तां हृदि ॥ २८ ॥

सद्वृन्दैस्सह नित्यवासरसिकं सङ्घातिगैर्भावुकैः
 संश्राव्योक्तिपरम्परं च कृपया यो मां व्यधादेशिकः।
 सोऽयं द्राविडसंस्कृतादिसकलब्राह्मीषु कूलङ्कष-
 प्रज्ञो वेदशिरोगुरुर्मधुरवाक् मे सन्निधत्तां हृदि ॥ २९ ॥

दारिद्र्यं क्षपयन् यशो विशदयन् विज्ञानमुज्जृम्भयन्
 आचारं परिपोषयन् शुभमतिं सर्वत्र संवर्धयन्।
 भक्तिं मेदुरयन् हरौ किमधिकैः सर्वान् गुणान् जृम्भयन्
 श्रीमद्वेदशिरोगुरुर्महितवाक् मे सन्निधत्तां हृदि ॥ ३० ॥

हृदौर्नित्यमवद्यगन्धविधुरैरुच्चावचैर्मात्मक-
 ग्रन्थैर्भूमिमिमां सदा सुरभयन् वेदान्तसूरिर्गुरुः।

पूर्वाचार्यसद्भक्तिरत्नसततास्वादैकसक्ताशयं
कुर्वन्मां कमनीयदिव्यवपुषा मे सन्निधत्तां हृदि ॥ ३१ ॥

दिव्याकारजितस्मरः सुकविताचातुर्यलीलागृहं
शुद्धानुष्ठितिकेलिसद्म भगवद्भक्त्याकरोऽत्यद्भुतः।
सन्दिग्धार्थविनिर्णयेषु चतुरस्सर्वार्थसिद्ध्यादिका-
नेकग्रन्थकृदेष देशिकमणिर्मे सन्निधत्तां हृदि ॥ ३२ ॥

इत्थं वादिभयङ्करवंशीयाण्णङ्गरार्यसङ्कलितम्।
श्रीमद्वेङ्कटनाथस्तोत्रं पठतां समृद्धिरखिला स्यात् ॥ ३३ ॥

॥ इति श्रीमद्वेङ्कटनाथगुरुस्तोत्रं संपूर्णम् ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः ॥